

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE CREACIÓN E XESTIÓN DUNHA ENTORNA PERSOAL DE APRENDIZAXE (PLE) I - II

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, do 29 de outubro E POLO DECRETO 171/2016, do 24 de novembro)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

DISCIPLINA: CREACIÓN E XESTIÓN DUNHA ENTORNA PERSOAL DE APRENDIZAXE (PLE)

ESPECIALIDADE	TODAS				ITINERARIO	TODOS				
CARÁCTER	OPTATIVA				TIPO DE CLASE	COLECTIVA				
DEPARTAMENTO	PROCEDEMENTOS AUDITIVOS E INSTRUMENTAIS				XEFE/A DE DPTO.	ROSA MARÍA GARCÍA BARCIA				
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	ELISA TIMIRAOS FERREIRO				
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	2H
ECTS/CUAD					3*	3*	3*	3*	Observacións:	*Debido a natureza optativa da materia poderá cursarse en 3º ou en 4º curso
NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA		
DOCENTES:	ELISA TIMIRAOS FERREIRO				elisatimi2@gmail.com			Xoves de 9:00 a 10:00		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS

DESCRITOR:	Desenvolvemento de destrezas, habilidades, mecanismos e estratexias para utilizar un conxunto de ferramentas TIC, fontes de información e conexións, coa finalidade de que cada estudante utilíceas de forma asidua para aprender. Ferramentas, mecanismo e actividades para ler, para facer/reflexionar facendo e para compartir e reflexionar en comunidade. O PLE inclúe a Rede Persoal de aprendizaxe (PLN), contornas onde relacionarse con outras persoas, a través de internet, de/coas que aprender., coas que interactuamos e comunicámonos e, por tanto, as ferramentas que nos facilitan buscar, atopar e conectar coas devanditas persoas.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Non son necesarios
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Con todas xa que se pretende o desenvolvemento da competencia dixital do alumno para que sexa suxeito activo, que busque, indague, reutilice, cree e emita un coñecemento en todo o proceso de aprendizaxe
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T10, T12, T14
COMPETENCIAS XERAIS:	X10, X12, X16, X18, X24, X25, X26
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EC4, EC7, EC10, EI6, EP2, EP7, EP8, EP9, ED6, ED9, ED10
Ver a lista e descrición de competencias e a súa descrición no Decreto 163/2015, do 29 de outubro, e DECRETO 171/2016, do 24 de novembro.	

3. OBXECTIVOS

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Familiarizar ao alumnado do Conservatorio Superior de Música cos procesos, ferramentas e servizos que utilizará cada día para aprender.	T1 T4 X18 X24 X25 X26 EC4 EC7 EP2 ED6
Desenvolver a capacidade de definir os coñecementos e habilidades que cada un desexa adquirir.	T1 T4 X10 X16 X18 X24 EC4 EC7 EC10 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9
Permitir que o alumnado sexa un axente activo no seu proceso de formación, tomando as rendas da súa propia aprendizaxe.	T1 T2 T4 T14 X10 X12 X16 EC4 EC7 EC10 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9
Buscar, manexar, analizar, criticar, filtrar, organizar a información que se atopa nas rede. Xerar novos contidos e compartilos en comunidade	T1 T2 T4 T9 X16 X18 X24 X25 EC4 EC7 EC10 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9
Coñecer novas metodoloxías e tendencias para a aprendizaxe continua aínda que non necesariamente formal.	T2 T3 T7 T12 T14 X10 X24 X25 X26 EC4 EC7 EC10 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9
Fomentar a aprendizaxe autónoma que emerxeu na sociedade grazas á dispoñibilidade da internet e artefactos móbiles.	T3 T4 T12 X10 X24 X25 X26 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9
Enriquecer a formación do alumnado con procesos interactivos de construción do coñecemento desenvolvidos de maneira colaborativa.	T4 T7 T9 T12 X12 X16 X25 X26 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9
Construír unha Contorna Persoal de Aprendizaxe integrando os recursos e servizos que xa utilizaba cada participante con outros novos, tras a súa identificación e análise en base ás necesidades persoais de cada un.	T1 T3 T4 T6 T9 T12 X12 X16 X25 X26 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9
Valorar a importancia das aprendizaxes informais e asumir competencias básicas ligadas á aprendizaxe permanente.	T6 T7 T8 T9 T12 X10 X12 X16 X24 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9
Espertar o interese no alumnado do Conservatorio Superior de Música pola reflexión sobre a súa identidade dixital e os seus procesos de aprendizaxe, e dirixir este interese cara ao desenvolvemento profesional.	T4 T6 T8 T9 T12 X10 X12 X16 X24 X25 X26 EI6 EP2 EP7 EP8 EP9 ED6 ED9

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN 1º CUADRIMESTRE

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción	Definición de PLE. Obxetivos e funcións dun PLE	1
2. Ferramentas, deseño, fontes e organización dun PLE	2.1 Fontes de información 2.2 Xestión e Almacenamento de información 2.3 Creación e presentación de novo contido 2.4 Comunicación e colaboración en rede (PLN): 2.6 Diferenzas entre PLE e PLN. 2.7 Etapas na adopción dun PLE	1
3. Pasos para deseñar un PLE	3.1 Simbaloo EDU y o PLE	2
4. Fontes, información e gestión de almacenamento do noso PLE	4.1 Fontes de información: Lectores RSS (Google Reader, Feedly, Flipboard), Blogues (Plataformas (WordPress, Blogger, Tumblr) e buscadores de Blogues), Podcasts (SoundCloud, iVoox, Poderato, iTunes Ou). Vídeos (YouTubeEDU, Vimeo). Música en streaming (Spotify, Last.fm, Deezer, Grooveshark.), etc. 4.2 Xestión e Almacenamento de información: Marcadores sociais (Diigo, Delicious, Symbaloo, Pocket, Pinterest). Servizos de almacenamento na nube (Evernote, Dropbox, GoogleDrive). 4.3 Procura en Google	2

5. Creación e presentación e comunicación	5.1 Creación e presentación de novo contido: Wikis (Wikispaces), Ofimática en rede (Google Docs, etc). Creación e edición de imaxes, vidiotutoriales, infografías, mapas mentais, podcasts, edición de partituras, edición de audio, enquisas e anotacións: (Skitch, Poderato, iVoox, iMovie, MindMeister, Mindomo, Bubbl.us, Piktochart, eClicker, SurveyMonkey, MuseScore, Noteflight, Mestre Android, Notion iPad, Music Composition Android, Audacity, Soundcloud, audioBoo, iVoox, etc). Creación de material pedagógico (Genial, Canva, video Downloadhelper, Transposr, MP3Juices, Dirpy, Clideo, 1234apps, Kahoot, Quizalize, creación de tarxetas educativas e logos interactivos. Fichas didácticas musicais. 5.2 Comunicación e colaboración en rede (PLN): A través de obxectos de información (YouTube, Flickr, Slideshare, etc). Comunicación do que facemos e aprendemos, compartir sitios, experiencias (Delicious, Diigo, Friendfeed, Souncloud, Google+, Twitter, etc). Interaccións comunicativas entre persoas, redes sociais (Facebook, LinkedIn, Skype, Google+) Redes sociais (Facebook, Skype, Google+). Perfis Profesionais (LinkedIn). Conferencias, seminarios e cursos online (Moodle, MOOC, Google+, Skype na aula, OpenCourseWare, Twitter Search). Montais de multivídeos. Vídeos animados	6
6. Organización persoal e curación de contidos	6.1 Almacenamento na nube (Evernote, Dropbox, Google Drive, etc) 6.2 Pocket ("ler máis tarde") 6.3 Traballa eficientemente con Gmail. 6.4 Elementos que caracteriza a curación de contidos. 6.5 Ferramentas de curación de contidos (Pinterest, Pearltress, Paper.li, etc)	2
Actividades de reforzo/ampliación		2
TOTAL SESIÓNS:		16

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN 2º CUADRIMESTRE

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Compartir e difundir contido	1.1 Blogue: Elementos, conceptos básicos, operacións básicas e usos (Wordpress, Blogger, Wix, Tumblr) 1.2 Wikis	1
2. Pautas de seguridades dixital na rede	2.1 Pautas de seguridade dixital. 2.2 Como protexer o computador ou dispositivo móbil. 2.3 Cómo comportarse na internet 2.4 Seguridades e xestión de contrasenais	1
3. Licenzas	3.1 Licenza Creative Commons	1
4. Identidade dixital	4. 1 Propiedades, construción e xestión da identidade dixital. Dereito ao esquecemento. 4.2 Marca persoal	2
5. Web 3.0	5.1 Web 3.0 Significado, orixe e vantajas. 5.2 Inteligencia artificial de la web 3.0 5.3 Realidad virtual	2
5. Aprendo investigo con meu PLE	5.1 Traballando nun proxecto pesoal da miña especialidade	7
Actividades de reforzo/ampliación		2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE (1º e 2º CUADRIMESTRE)

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividade introdutoria: Consistirá nunha introdución á materia cunhas consideracións acerca dela e plantexamento do traballo a desenvolver.	1		1
A metodoloxía será activa e baseada na idea de aprender facendo. Fomentarase unha metodoloxía de traballo colaborativo baseada nun modelo Web 2.0. con ferramentas que permiten compartir coñecemento, aprendizaxe conxunta, a través de interaccións tanto na rede, como por suposto na aula. As actividades serán expostas tendo en conta o carácter social e conectado da aprendizaxe. Os alumnos realizarán actividades en liña na aula orientadas á realización dun artefacto dixital (mapas mentais, presentacións, wikis, entorno Google, podcasts, música dixital, liñas do tempo, infografías, etc) de aplicación directa ben no seu proceso persoal de aprendizaxe e/ou colectivo. Posteriormente serán divulgados e compartidos tanto nos seus blogue, como nos seus Webmix, como a través das redes sociais. Traballo por proxectos para os que se elaborarán rúbricas que se darán a coñecer ao alumnado dende o principio.	15		15
Os alumnos realizarán actividades en liña orientadas á realización dun artefacto dixital Posteriormente serán divulgados e compartidos tanto nos seus blogue, os seus Webmix, como a través das redes sociais.	10		10

Traballo individual		60	60
Actividades de avaliación	4		4
TOTAL HORAS:			90
Observacións: Os diferentes temas e subtemas traballaránse ó longo das sesións, combinando nunha mesma sesión diferentes contidos, polo que o número de sesións indicadas para cada tema é orientativo, sendo a resultante da suma do traballado ó longo de todas as sesións.			

6. AVALIACIÓN CUADRIMESTRE I			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Observación na clase-caderno do profesor	Demostrar unha actitude proactiva á hora de construír e xestionar a súa contorna persoal de aprendizaxe.	T1 T2 T3 T4 T9 T10 T12 T14 X24 X25 X26	50%
Exposicións na aula e na rede	Expoñer, explicar, describir o seu PLE na aula e na rede, as súas reflexións sobre o seu proceso de aprendizaxe e as súas experiencias na consecución dos obxetivos expostos, axudándose con algúns dos artefactos dixitais (presentacións, mapas mentais, infografía, vídeos, etc) realizados polos alumnos.	T4 T6 T8 T14 X10 X12 X16 X18 X25 X26	50%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Presentación PLE	Enviar ao profesor un documento pdf no que incluírá un ligazón público do webmix co seu PLE creado na aplicación Symbaloo EDU. Incluindo as ferramentas clasificadas en 4 categorías de traballo: Ferramentas de procura de información (mínimo 4 bloques) Ferramentas de produción de contido (mínimo de 4 bloques) Ferramentas de colaboración (mínimo de 2 bloques) Ferramentas de comunicación (mínimo de 3 bloques)	Todas as enumeradas nesta guía	50%
Exposición	Expoñer, explicar, describir o seu PLE na aula, as súas reflexións sobre o seu proceso de aprendizaxe e as súas experiencias na consecución dos obxetivos expostos, axudándose con algúns dos artefactos dixitais (presentacións, mapas mentais, infografía, vídeos, etc) realizados polos alumnos.	Todas as enumeradas nesta guía	50%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Presentación PLE	Enviar ao profesor un documento pdf no que incluírá un ligazón público do webmix co seu PLE creado na aplicación Symbaloo EDU. Incluindo as ferramentas clasificadas en 4 categorías de traballo: Ferramentas de procura de información (mínimo 4 bloques) Ferramentas de produción de contido (mínimo de 4 bloques) Ferramentas de colaboración (mínimo de 2 bloques) Ferramentas de comunicación (mínimo de 3 bloques)	Todas as enumeradas nesta guía	50%
Exposición	Expoñer, explicar, describir o seu PLE na aula, as súas reflexións sobre o seu proceso de aprendizaxe e as súas experiencias na consecución dos obxetivos expostos, axudándose con algúns dos artefactos dixitais (presentacións, mapas mentais, infografía, vídeos, etc) realizados polos alumnos.	Todas as enumeradas nesta guía	50%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Presentación PLE	Enviar ao profesor un documento pdf no que incluírá un ligazón público do webmix co seu PLE creado na aplicación Symbaloo EDU. Incluindo as ferramentas clasificadas en 4 categorías de traballo: Ferramentas de procura de información (mínimo 4 bloques) Ferramentas de produción de contido (mínimo de 4 bloques) Ferramentas de colaboración (mínimo de 2 bloques) Ferramentas de comunicación (mínimo de 3 bloques)	Todas as enumeradas nesta guía	50%

Exposición	Expoñer, explicar, describir o seu PLE na aula, as súas reflexións sobre o seu proceso de aprendizaxe e as súas experiencias na consecución dos obxetivos expostos, axudándose con algúns dos artefactos dixitais (presentacións, mapas mentais, infografías, vídeos, etc) realizados polos alumnos.	Todas as enumeradas nesta guía	50%
VER OBSERVACIÓNS PUNTO 9.1			

6. AVALIACIÓN CUADRIMESTRE II			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Observación na clase-caderno do profesor	Demostrar unha actitude proactiva á hora de construír e xestionar a súa contorna persoal de aprendizaxe.	T1 T2 T3 T4 T9 T10 T12 T14 X24 X25 X26	50%
Exposicións na aula e na rede	Expoñer, explicar, describir o seu PLE na aula e na rede, as súas reflexións sobre o seu proceso de aprendizaxe e as súas experiencias na consecución dos obxetivos expostos, axudándose con algúns dos artefactos dixitais (presentacións, mapas mentais, infografías, vídeos, etc) realizados polos alumnos.	T4 T6 T8 T14 X10 X12 X16 X18 X25 X26	50%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Presentación PLE	1. Enviar ao profesor un documento pdf no que incluíra un ligazón público do webmix co seu PLE creado na aplicación Symbaloo EDU. Incluindo as ferramentas clasificadas en 4 categorías de traballo: Ferramentas de procura de información (mínimo 8 bloques) Ferramentas de produción de contido (mínimo de 8 bloques) Ferramentas de colaboración (mínimo de 4 bloques) Ferramentas de comunicación (mínimo de 6 bloques) 2. Curación de contidos sobre un dos temas propostos por o profesor 3. Detalle e uso de como mínimo 4 aplicacións 4. Presentación dun blog no que o alumno explicará as aplicacións que utiliza no seu día a día, para qué as utiliza e qué aprende utilizándoas. Ademais escollerá 4 aplicacións das que encontrará na carpeta de Google drive facilitado por a profesora e describirá cómo as utilizaría, qué actividades e aprendizaxes realizaría con elas. 5. O seu Symbaloo deberá mellorar dende o cuadrimestre I, presentará o seu blog así como enlaces musicais, de investigación, revistas e enlaces do seu interese	Todas as enumeradas nesta guía	50%
Exposición	Expoñer, explicar, describir o seu PLE na aula, as súas reflexións sobre o seu proceso de aprendizaxe e as súas experiencias na consecución dos obxetivos expostos, axudándose con algúns dos artefactos dixitais (presentacións, mapas mentais, infografías, vídeos, etc) realizados polos alumnos.	Todas as enumeradas nesta guía	50%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)			
*(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Presentación PLE	1. Enviar ao profesor un documento pdf no que incluíra un ligazón público do webmix co seu PLE creado na aplicación Symbaloo EDU. Incluindo as ferramentas clasificadas en 4 categorías de traballo: Ferramentas de procura de información (mínimo 8 bloques) Ferramentas de produción de contido (mínimo de 8 bloques) Ferramentas de colaboración (mínimo de 4 bloques) Ferramentas de comunicación (mínimo de 6 bloques) 2. Curación de contidos sobre un dos temas propostos por o profesor 3. Detalle e uso de como mínimo 4 aplicacións 4. Presentación dun blog no que o alumno explicará as aplicacións que utiliza no seu día a día, para qué as utiliza e qué aprende utilizándoas. Ademais escollerá 4 aplicacións das que encontrará na carpeta de Google drive facilitado por a profesora e describirá cómo as utilizaría, qué actividades e aprendizaxes realizaría con elas. 5. O seu Symbaloo deberá mellorar dende o cuadrimestre I, presentará o seu blog así como enlaces musicais, de investigación, revistas e enlaces do seu interese	Todas as enumeradas nesta guía	50%

Exposición	Expoñer, explicar, describir o seu PLE na aula, as súas reflexións sobre o seu proceso de aprendizaxe e as súas experiencias na consecución dos obxetivos expostos, axudándose con algúns dos artefactos dixitais (presentacións, mapas mentais, infografía, vídeos, etc) realizados polos alumnos.	Todas as enumeradas nesta guía	50%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Presentación PLE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Enviar ao profesor un documento pdf no que incluíra un ligazón público do webmix co seu PLE creado na aplicación Symbaloo EDU. Incluindo as ferramentas clasificadas en 4 categorías de traballo: Ferramentas de procura de información (mínimo 8 bloques) Ferramentas de produción de contido (mínimo de 8 bloques) Ferramentas de colaboración (mínimo de 4 bloques) Ferramentas de comunicación (mínimo de 6 bloques) 2. Curación de contidos sobre un dos temas propostos por o profesor 3. Detalle e uso de como mínimo 4 aplicacións 4. Presentación dun blog no que o alumno explicará as aplicacións que utiliza no seu día a día, para qué as utiliza e qué aprende utilizándoas. Ademais escollerá 4 aplicacións das que encontrará na carpeta de Google drive facilitado por a profesora e describirá como as utilizaría, que actividades e aprendizaxes realizaría con elas. 5. O seu Symbaloo deberá mellorar dende o cuadrimestre I, presentará o seu blog así como enlaces musicais, de investigación, revistas e enlaces do seu interese 	Todas as enumeradas nesta guía	50%
Exposición	Expoñer, explicar, describir o seu PLE na aula, as súas reflexións sobre o seu proceso de aprendizaxe e as súas experiencias na consecución dos obxetivos expostos, axudándose con algúns dos artefactos dixitais (presentacións, mapas mentais, infografía, vídeos, etc) realizados polos alumnos.	Todas as enumeradas nesta guía	50%
VER OBSERVACIÓNS PUNTO 9.2			

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

- Álvarez, D. (2010). *Diseña tu propio PLE*. Recuperado en: <http://e-aprendizaje.es/2010/02/04/disena-tu-propio-ple/> (última consulta 29-5-17).
- Castañeda, L. (2012). *Taller PLE*. Recuperado en: <http://e-aprendizaje.es/2010/02/04/disena-tu-propio-ple/> (Última consulta 29-5-17).
- Cataño, C. y Cabero, J. (coord.) (2013). *Enseñar y aprender en entornos M-Learning*. Madrid: Síntesis.
- EDUCAUSE (2009). 7 Things You Should Know About Personal Learning Environments. Recuperado en: <https://library.educause.edu/resources/2009/5/7-things-you-should-know-about-personal-learning-environments> (Última consulta 29-5-17)
- Giráldez, A. (2005). *Internet y educación musical*. Barcelona: Graó.
- Giráldez, A. (coord.) (2015). *De los ordenadores a los dispositivos móviles*. Barcelona: Graó.
- Llorente Cejudo, C. (coord.) (2012). *Servicios en la Web 2.0. Los marcadores sociales*. Alcalá de Guadaíra (Sevilla): Eduforma.
- Torres Otero, L. (2010). *Las TIC en el aula de educación musical*. Alcalá de Guadaíra (Sevilla): Eduforma.
- Trujillo Sáez, F. (2012). *Propuestas para una escuela en el siglo XXI*. Madrid: Catarata.
- Trujillo Sáez, F (coorde.) Conecta 13 (2014). *Artefactos digitales*. Barcelona: Graó

9.1 Avaliación:

9.1.1 A avaliación alternativa é para os alumnos que perderon o dereito a avaliación contínua e a avaliación extraordinaria para aqueles que non superaron a ordinaria nin a alternativa.

9.1.2 Os alumnos que se presenten á avaliación alternativa ou á extraordinaria deberán poñerse en contacto co profesor para definir os contidos dos traballos a presentar

9.1.3 Os alumnos que se presenten ás avaliacións alternativa ou extraordinaria, deberán aprobar obrigatoriamente ás dúas partes de que constan.

9.1.4 O alumno que opte a Matrícula de Honra deberá ter un 90% de asistencia a clase, elaborar un traballo proposto polo profesor e presentalo na aula.